

OCTOBER 2008

Policy Brief

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT

Az állami szerződések tisztaságának megőrzése

OECD – Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet

Az OECD egy olyan egyedülálló fórum, ahol 30 demokrácia kormányzata dolgozik együtt annak érdekében, hogy a globalizáció gazdasági, szociális és környezetvédelmi kihívásaira választ találjanak. Az OECD élen jár abban is, hogy megértse és segítse a kormányokat az új fejlesztések és problémák terén, mint például a társasági irányítás, az információgazdaság és az öregedő társadalom kihívásai. A Szervezet olyan kereteket biztosít, ahol a kormányok összehasonlíthatják irányítási tapasztalataikat, választ kereshetnek közös problémáikra, kiválaszthatják a jog gyakorlati megoldásokat és dolgozhatnak nemzetközi és nemzetközi politikájuk összehangolásán.

Az OECD tagállamai a következők: Ausztrália, Ausztria, Belgium, Kanada, a Cseh Köztársaság, Dánia, Finnország, Franciaország, Németország, Görögország, Magyarország, Izland, Írország, Olaszország, Japán, Korea, Luxemburg, Mexikó, Hollandia, Új-Zéland, Norvégia, Lengyelország, Portugália, a Szlovák Köztársaság, Spanyolország, Svédország, Svájc, Törökország, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok. Az Európai Bizottság részt vesz az OECD munkájában.

Az OECD Kiadó széles körben elérhetővé teszi a Szervezet statisztikai adatgyűjtéseit és gazdasági, szociális és környezetvédelmi témákban végzett kutatásait, csakúgy, mint a tagok által elfogadott egyezményeket, iránymutatásokat és szabványokat.

Az OECD által közzétett eredeti, angol nyelvű kiadás címe:

Keeping Government Contracts Clean

2008

Minden jog fenntartva.

Magyar kiadás (Hungarian edition) © Közbeszerzések Tanácsa, Magyarország, 2011

Az OECD (Párizs) engedélyével jelent meg.

A magyar fordítás minőségéért és szöveghűségéért a Közbeszerzések Tanácsa (Magyarország) felel.

Mennyire elterjedt a korrupció?

Hogyan javítható a közforrások kezelése?

Hogyan tartható meg a közbeszerzési eljárás átláthatósága?

Hogyan érvényesíthető az értéket a pénzért elv?

Hogyan erősíthető a csalással és korrupcióval szembeni ellenállás?

Hogyan biztosítható a szabályok betartása?

Merre tartunk?

További információ

További Irodalom

Elérhetőségeink

Bevezető

Tehetnének-e többet az országok, hogy megelőzzék az állami szerződésekhez fűződő pazarlást, csalást és korrupciót? A kormányok és az állami tulajdonban lévő vállalatok egyre nagyobb értékben fordulnak a magánszektor felé áruk, szolgáltatások beszerzése vagy építési beruházások kivitelezése céljából, például alapvető számítástechnikai eszközök beszerzésekor vagy utak és gátak építésénél. Mindez a kormányok részéről olyan jelentős gazdasági tevékenység, amely hatalmas pénzügyi mozgásokat eredményez.

Mérete és az összetettsége miatt a közbeszerzési eljárás a korrupció által egyik legsebezhetőbb kormányzati tevékenység. Az OECD országokban a nemzetközi cégekhez köthető megvesztegetés sokkal jelentősebb a közbeszerzések területén, mint a közszolgáltatás, adózás vagy az igazságszolgáltatás területén. A korrupciós eljárások aláássák a piaci versenyt és ennek eredményeként a kormányok méltatlansággal magas árakat fizetnek a termékekért, szolgáltatásokért. Világszinten a jelentősebb építési beruházásokhoz fűződő korrupció - ami iskolák, erőművek vagy jelentősebb sporteseményeknek otthont adó stadionok felépítésénél fordul elő - milliókat vesz el az adózók pénzéből.

A kormányok felismerték, hogy a tudatos fellépés megtérül és egyre inkább ennek megfelelően járnak el. Az OECD országok 2008 októberében jóváhagyták az OECD ajánlását *Irányelvek a közbeszerzés tisztaságának elősegítésére* címmel, ezzel kifejezték politikai elkötelezettségüket a kérdésben. Az Irányelvek hangsúlyozzák, hogy a közbeszerzés területén az értéket a pénzért elv érvényesülésének érdekében tett erőfeszítések mellett a megfelelő kormányzati lépéseket a számon kérhetőség elősegítése valamint a csalással és korrupcióval szembeni ellenállás megerősítése érdekében is szükséges megtenni.

Nemzetközi szinten az Irányelvek útmutatóul szolgálnak a kormányok

számára. Segítik azokat a közbeszerzések tisztaságát fenyegető kockázatok megelőzésében a közbeszerzési eljárás teljes folyamata során, az igények meghatározásától a szerződés lebonyolításáig és az ellenérték kifizetéséig. Egy Ellenőrző-lista készült azzal a céllal, hogy útmutatóul szolgáljon az Irányelvek gyakorlatban történő megvalósításához a közbeszerzési eljárás valamennyi szakaszát illetően. Az Irányelvek útmutatóul szolgálnak az OECD és más nemzetközi szervezetek, mint az Egyesült Nemzetek Szervezete, a Kereskedelmi Világszervezet és az Európai Unió keretében megfogalmazott, beszerzésre vonatkozó nemzetközi jogszabályok foganatosításához. Az Irányelvek és az Ellenőrző-lista az OECD-n belül több tudományágat érintő erőfeszítés eredményeként született. Ez az Összefoglaló áttekinti, hogy a kormányok miként járhatnak el az állami szerződésekhez fűződő pazarlás, csalás és korrupció minimalizálásának érdekében.

Mennyire elterjedt a korrupció?

Az elmúlt években nemzetközi szinten jelentős erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy az állami szerződések beszállítóinak kiválasztási folyamatait fejlesszék és a verseny szempontjait még hatékonyabban érvényesítsék. Más területek azonban, amelyek hasonló módon ki vannak téve a visszaéléseknek, viszont kevésbé átláthatóak, elkerülték a figyelmet. Az ajánlatok különböző beszállítóktól való megkérése és azok értékelése a folyamat legszabályozottabb és legátláthatóbb része, ez csupán azonban a „jéghegy csúcsa”; a pazarlás és korrupció kockázata a közbeszerzési eljárás egészét áthatja (lásd 1. Diagram).

A korrupció már azelőtt felütheti a fejét, mielőtt a **versenyeztetés egyáltalán elkezdődne**. Amikor például felméri, hogy egy új út vagy repülőtérre szükség van-e, a politikusok gyakran saját érdekeiket helyezik előtérbe. A szerződés odaítélése után, a szerződés lebonyolításában résztvevő alvállalkozókat és közvetítőket használják a korrump tranzakciók elfedésére, mivel az ő ellenőrzésük sokkal

nehezebb a kormány számára.

A reformtörekvések gyakran figyelmen kívül hagyták a **közbeszerzési eljárások alól kivételt képező eljárásokat**, például a rendkívüli sürgősséggel bíró beszerzéseket és a honvédelmi beszerzéseket. Nemzetvédelmi érdekek mögött újvaszamos ország még mindig elkerüli az átlátható versenyeztetést, hogy ruházatot, lábbelit, élelmet és más mindennapi dolgot szerezzen be hadserege számára. Nem is szólva a kormányhivatalok rendkívüli sürgősséggel történő beszerzéseiben rejlő buktatókról. Ezek a beszerzések gyakran nem előkészítettek ezáltal hűtlen kezeléshez és korrupcióhoz vezethetnek.

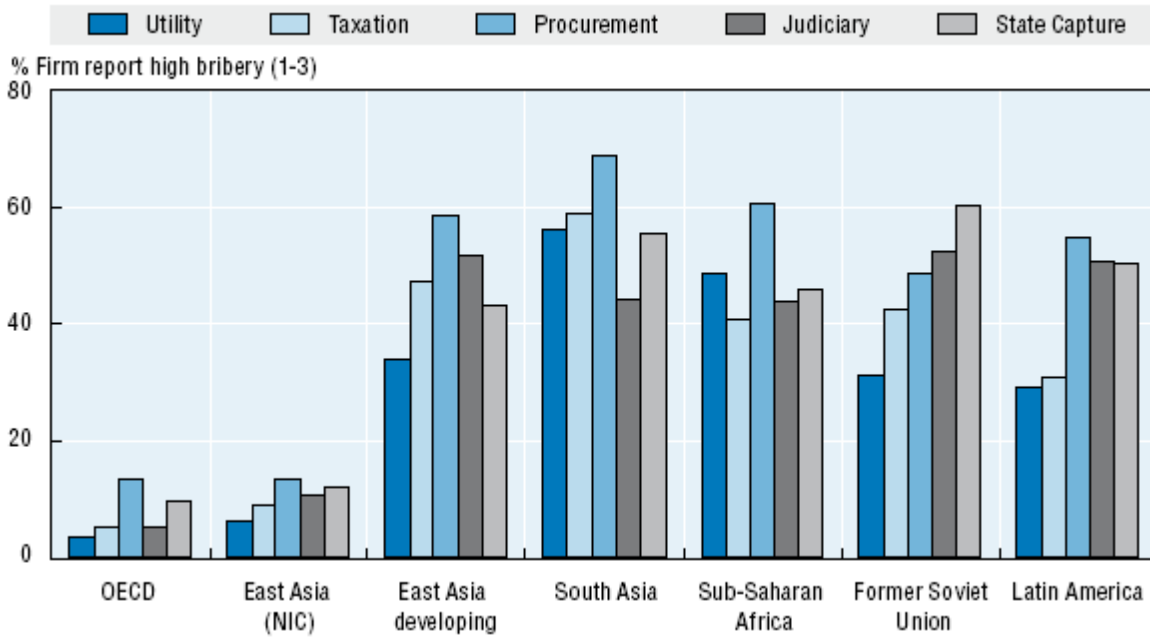
Hogyan javítható a közforrások kezelése?

Az *OECD Ajánlások a közbeszerzés tisztaságának megteremtésére* címmel megfogalmazott Irányelvek jóváhagyásával 2008-ban az OECD országok proaktív szemléletet fogadtak el annak érdekében, hogy megelőzzék a pazarlást és korrupciót ezen a jelentős kockázattal járó területen. Az Irányelvek tükrözik a z e gyhangú véleményét, amely szerint a közbeszerzés területén a megfelelő irányítás elősegítésére tett erőfeszítések nélkülözhetetlenek a köz források hatékony kezeléséhez.

1. Diagram

A megvesztegetés gyakorisága a közbeszerzésekben

Közszolgáltatás	Adózás	Közbeszerzés	Igazságszolgáltatás	Állami kisajátítás
-----------------	--------	--------------	---------------------	--------------------

OECD	Kelet-Ázsia	Kelet-Ázsia fejlődő	Dél-Ázsia	Szubszaharai Afrika	FÁK	Latin Amerika
------	-------------	---------------------	-----------	---------------------	-----	---------------

Forrás:

Daniel Kaufmann, Világ Bank (2006), a Világgazdasági Fórum 2005 -ös, 117 országra kiterjedő, a vezetők körében végzett Véleménykutatása alapján. A cégeknek feltett kérdés a következő volt: Az önök ágazatán belül a cégek milyen gyakran fizetnek engedélyekhez / közszolgáltatáshoz / adózáshoz / közbeszerzési eljáráshoz / igazságszolgáltatáshoz köthető további, nem dokumentált összegeket, vagy keverednek megvesztegetésbe?

Az Irányelvek és a gyakorlati megvalósítást segítő Ellenőrző-lista a **teljességet szem előtt tartva**, a teljes közbeszerzési folyamat tisztaságát fenyegető kockázatokkal foglalkozik, az iránymeghatározásától, az odaítélés szakaszán keresztül a szerződés lebonyolításáig és a végső ellenérték kifizetéséig. Céljuk, hogy a törvényhozókat a közbeszerzési folyamat egészét tekintve segítsék az állami szerződések tisztaságának megőrzésében. Az Irányelvek elsősorban a törvényhozókat célozzák nemzeti kormányzati szinten, de általános útmutatóul szolgálhatnak a helyi önkormányzatoknak és az állami tulajdonban lévő vállalatoknak is.

Az Irányelvek **globális képet** nyújtanak azokról a b eszerzésekkel kapcsolatos a lapelvekről és gy akorlatokról, am elyek a v világ különböző részein hatékonyak bizonyultak. Olyan jó gyakorlatokra épülnek, amelyeket eg y f elmérés s orán az onosítottak az OECD országok k ormányainál, i lletve B raziliában, C hilében, D ubaiban, Indiában, P akisztánban, Rom ániában, S zlovéniában és D él-Afrikában. E jó gyakorlatok alapján készült el az Ellenőrző-lista, hogy útmutatóul s zolgáljon a k özbeszerezési el járás eg yes szakaszaiban.

Az Irányelvek és az Ellenőrző-lista az OECD t öbb tudományágat felölelő, közbeszerezésekkel foglalkozó munkájára épül. A szemlélet célja, hogy a különböző érdekelt felek szempontjait is figyelembe véve ösztönözze a különböző minisztériumok közötti párbeszédet megelőzve ezzel a lehetséges kockázatokat (lásd 1. Szövegdoboz).

Az Irányelvek a jó kormányzás négy elemét foglalják magukban: **az átláthatóságot; az értéket a pénzért elvet; a csalással és a korrupcióval szembeni ellenállást; valamint az elszámoltathatóságot és az ellenőrzést.**

A korrupció melegágya a titkosság. Így alapvető kihívást jelent valamennyi országban, hogy a közbeszerezési eljárás egésze s orán biztosítsák annak átláthatóságát, függetlenül az eljárás szakaszától és az eljárás típusától.

**Hogyan tartható
meg a
közbeszerezési
eljárás
átláthatósága?**

I. Szövegdoboz

Konzultáció az érdekeltekkel

Az OECD Irányelvek és az Ellenőrző-lista számos konzultáció tárgya volt, amelyeket a kormányok OECD képviselőivel folytattak. Ez a konzultáció tükrözi az OECD-nek a beszerzésekre vonatkozó, több tudományágat felölelő megközelítését, melynek célja a közigazgatásnak, a segélyezés hatékonyságának, a nemzetközi megvesztegetések elleni küzdelemnek és a versenynek a segítése.

A kormány, a magánszektor, a civil társadalom, a kétoldalú adományozó szervek és a nemzetközi szervezetek különböző érdekelt feleinek véleményét is szem előtt tartották. A nemzetközi szervezetek képviselőivel folytatott konzultációk megerősítették, hogy az Irányelvek értékes kiegészítést jelentik a közbeszerzésekre és a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó, az Egyesült Nemzetek Szervezete, a Kereskedelmi Világszervezet és az Európai Unió keretében megfogalmazott nemzetközi jogszabályoknak.

A közbeszerzés tisztaságának elősegítésére vonatkozó első Irányelv a kormányokat hívja fel arra, hogy **az ajánlattevőkkel szembeni igazságos és pártatlan bánásmód érdekében biztosítsák a megfelelő mértékű átláthatóságot a teljes közbeszerzési folyamat során.** A kormányok számos lépést tehetnek ennek elérése érdekében. Például, ha a beszerzésekkel kapcsolatos érdemi döntéseket megfelelő módon dokumentálják és azok könnyen hozzáférhetőek, az ellenőrök megállapíthatják, hogy a műszaki leírások pártatlanok-e, és az odaítélés igazságos alapon történt-e. Az átláthatóság mértékének igazodnia kell az információ címzettjéhez és az eljárás szakaszához is. A kormányoknak az azonos érvényesülési esély biztosítása érdekében, különös figyelmet kell fordítaniuk az olyan bizalmas információkra, mint az ajánlattevők üzleti titkai.

A második Irányelv hangsúlyozza, hogy a kormányoknak **a legmagasabb szintű átláthatóságot kell megteremteniük a versenyztetés során és óvintézkedéseket kell tenniük a tisztaság**

megőrzésére, különösen a közbeszerzési eljárások alól kivételt képező eljárások esetében, például a rendkívüli sürgősséggel bíró beszerzések és a h onvédelmi beszerzések területén. A megfelelő versenyeztetési e ljárás ér dekében a k ormányoknak v ilágos jogszabályokat kell alkotniuk, és lehetőség szerint útmutatókat kell nyújtaniuk a k iválasztandó b eszerzési m ódszer t ekintetében. Függetlenül az al kalmazott e ljárás típusától, alapvető fontosságú a lehető legmagasabb szintű átláthatóság megteremtése, p éldául az alacsony értékű beszerzések esetén a hirdetmények internetes közzétételével. A k ormányok olyan m echanizmusokat is kialakíthatnának, amelyekkel csökkenthetőek a közbeszerzések tisztaságát fenyegető kockázatok. Hurrikánok vagy áradások esetén, a szükséghelyzet időtartamára egy kockázat csökkentő bizottságot lehetne f elállítani a l egfontosabb ér dekelt f elek b evonásával az egyértelmű célok megállapítása és a fokozott k ommunikáció érdekében.

**Hogyan
érvényesíthető az
értéket a pénzért
elv?**

A b eszerzés t ervezése és l ebonylítása s orán a g yakori h ibák k özé tartoznak az igények nem megfelelő megállapítása, a nem reális költségvetés vagy a z al ulképzett h ivatalnokok. A korm ányok felismerik, h ogy a közbeszerzéseket az „ értéket a p énzért” el v érvényesítésének elősegítése érdekében a kormányzati cselekvés stratégiai részévé kell tenni.

A h armadik I rányelv m egállapítja, h ogy a k ormányoknak **garantálniuk kell, hogy a közbeszerzés során a közpénzeket az eredeti céloknak megfelelően használják fel.** A közbeszerzési tervek általában tartalmazznak egy vonatkozó költségvetési tervet éves vagy több-éves szinten, a szükséges pénzügyi és humán erőforrások részletes és r eális l eírásával. A k özpénzek f elhasználását belső ellenőrzési és belső auditáló testületeknek, a legfelsőbb számvevőszéknek és/vagy p arlamenti b izottságoknak k ell felügyelniük. Amikor p éldául eg y h íd ép ítését t ervezik, a

számvevőszék nemcsak a kiadásokkal kapcsolatos döntések jogosságát igazolhatja, hanem azt is, hogy a tervezett híd tényleg összhangban áll-e a valós igényekkel.

A negyedik Irányelv arra szólítja fel a kormányokat, hogy lehetőség szerint biztosítsák, hogy **a közbeszerzésekkel foglalkozó hivatalnokok tudása, képességei és tisztasága megfeleljenek a magas szintű szakmai követelményeknek.** A hűtlenkezelés, a pazarlás és a korrupció csökkentése érdekében nélkülözhetetlen annak a felismerése, hogy a közbeszerzés területén végzett munka is egy hivatás. Az egészségügyi és jogi hivatásokhoz hasonlóan, a közbeszerzésben dolgozó hivatalnokok számára is előnyt jelentene egy jól meghatározott tananyag, a speciális szaktudás, a szakmai bizonyítvány és a tisztességes eljárást meghatározó útmutató. Például, ha egy pályázati bizottságban ülő közalkalmazott, felismeri, hogy az egyik ajánlattevővel személyes kapcsolatban áll, a hivatalnoknak képesnek kell lennie arra, hogy a lehetséges érdekütközést felismerje és megtegye a megfelelő lépéseket.

Hogyan erősíthető a csalással és korrupcióval szembeni ellenállás?

Egyre inkább elfogadott az a vélemény, miszerint megfelelő intézkedésekre van szükség mind az állami, mind a magánszektorban, a közbeszerzés során előforduló csalások és korrupció azonosítására és kezelésére.

Az ötödik Irányelv arra kéri a kormányokat, hogy **alkalmazzanak olyan mechanizmusokat, amelyekkel a közbeszerzés tisztaságát fenyegető kockázatok megelőzhetőek.** A tisztaságot fenyegető kockázatok potenciálisan érzékeny pozíciókhoz, tevékenységekhez, vagy projektekhez kapcsolódhatnak. Egy korrupció ellen küzdő hivatal készíthetne olyan „kockázati térképet”, amely azonosítaná az érzékenyebb hivatali pozíciókat, azokat a tevékenységeket, ahol a közbeszerzés során korábban kockázattal merült fel, valamint az értéküknél vagy összetettségükénél fogva kockázattal járó projekteket.

Ezek a kockázatok olyan mechanizmusok révén kezelhetőek, amelyek elősegítik a közszolgáltatásban a tisztesség kultúrájának meghonosodását. Ilyenek például a tisztességes eljárás bemutató képzések, a pénzügyi nyilvánosság vagy az érdekütközések kezelése.

A hatodik irányelv **a tisztaság magas színvonalának megőrzése érdekében a kormány és a magánszektor közötti szoros együttműködésre ösztönöz, különösen a szerződések lebonyolításánál.** A kormányoknak meg kell fogalmazniuk a magánszektorral szemben a tisztességre vonatkozó kívánalmaikat és gondoskodniuk kell ezek betartatásáról. Például, azok a hivatalnokok, akik rendszeres feljegyzéseket készítenek az egyes beszállítókkal kapcsolatos észrevételeikről, előnyösebb helyzetben vannak a későbbi ajánlatok elbírálásánál. A lehetséges beszállítókat szintén ösztönözni kell, hogy tartsanak önkéntes lépéseket a kormányhoz fűződő kapcsolatuk tisztaságának megerősítésére. Ezek közé a lépések közé tartozhat egy etikai kódex megfogalmazása; egy olyan képzés szervezése, amely bemutatja a tisztességes eljárást az alkalmazottaknak; a cégen belüli eljárások kialakítása a csalás és a korrupció jelentésére; a belső ellenőrzés; vagy a független harmadik fél által kiállított tanúsítványok kiadása illetve az általuk lebonyolított audit.

A hetedik irányelv arra hívja fel a kormányokat, **hogy olyan mechanizmusokat biztosítsanak, amelyek egyrészt felügyelik a közbeszerzéseket, másrészt azonosítják és büntetik a kötelelességmulasztást.** Például a közbeszerzési hivatal rendelkezhet egy jelzőberendezéssel, amely követi a döntések útját és azonosítja a lehetséges szabálytalanságokat azáltal, hogy felhívja a figyelmet egy projekt esetében a meghatározott normáktól eltérő tranzakciókra. A kötelelességmulasztás jelentését lehetővé teheti például egy belső panaszokkal foglalkozó osztály vagy egy forróvonal létrehozása, külső ellenőr bevonása vagy egy elektronikus jelentő rendszer

kialakítása, a mely megőrzi a s zemély névtelenségét. A kormányoknak n em cs ak a b üntetések törvénybe foglalásáról k ell gondoskodniuk, ha nem bi ztosítaniuk ke ll a zok ha tékony, a rányos és időbeni alkalmazását is.

Hogyan biztosítható a szabályok betartása?

A tisztességesen működő közbeszerzési rendszer sarokköve a felelősségre vonási és ellenőrzési mechanizmusok elérhetősége és hatékonysága.

A n yolcadik I rányelv annak a font osságára m utat rá , hogy a kormányoknak **egyértelmű felelősségi láncot kell létrehozniuk hatékony ellenőrzési mechanizmusokkal**. Az egyértelmű felelősségi lánc, amely a feladatok megfelelő elkülönítésére valamint a belső jelentés kötelezettségeire épül, elengedhetetlen a j óvánhagyó hatalom m egállapításához. Emellett az ellenőrzések rendszerességének és alaposságának arányban kell állnia a felmerülő kockázatokkal. P éldául, a nagy értékű/tételű, összetett vagy kényes beszerzések es etén az el járás k ulcsfontosságú s zakaszaiban tanácsadókat l ehetne a lkalmazni, akik tanácsaikkal a z ajánlatkérő hatóságot támogatnák így nyújtva független segítséget a közbeszerzés tisztaságához.

A kilencedik Irányelv azt hangsúlyozza, hogy a tisztességes rendszer sarokköve, ho gy a korm ány **a beszállítóktól érkező panaszokat tárgyilagosan és megfelelő időben kezelje**. A z el fogulatlan felülvizsgálat biztosítása érdekében egy olyan független testületre van szükség, am ely a b eszerzésekkel k apcsolatos döntésekre v onatkozó határozatait érvényesíteni tudja és megfelelő jogorvoslatot biztosít. Az aj ánlattervők részére biztosítani ke ll, hogy fellebbviteli s zervhez fordulhassanak. T ovábbá, a vitás k érdések m egoldását s zolgáló alternatív m echanizmusok i s s eghíthetik a h ivatalos p ereskedés elkerülését és lerövidíthetik a panaszok kezelésére fordított időt. Például a k ormány f elállíthat egy panasz bizottságot v agy e gy

tanácsadó szolgálatait az országok számára, akik nemzetközi kérdésekben kerülnek szembe problémáival.

Végül, de nem utolsósorban a tizedik Irányelv arra kéri fel a kormányokat, hogy **jogosítsák fel a civil társadalmi szervezeteket, a médiát és a szélesebb társadalmat a közbeszerzések figyelemmel kísérésére.** A civil társadalmi szervezeteknek, a médiának és a szélesebb társadalomnak hozzáférnie a jelentősebb szerződések kulcsfontosságú jellemzőivel kapcsolatos nyilvános információkhoz. A legfelsőbb számvevőszék jelentéseit is széles körben elérhetővé kell tenni a nyilvános ellenőrzés elősegítése céljából. A beszerzési tevékenységek felülvizsgálatára is sor kerülhet. Például, egy ad-hoc parlamentari bizottság kivizsgálhatja egy jelentősebb infrastrukturális beruházást. A lakosság által végzett közvetlen megfigyelés kiegészítheti ezeket a hagyományos felelősségvonalas mechanizmusokat, például a nagy értékű vagy összetett beszerzéseknél egy civil társadalmi szervezet képviselőjének a bevonása révén.

Merre tartunk?

Az OECD Irányelvek útmutatóként szolgálnak a teljes közbeszerzési folyamat tisztaságának megteremtéséhez. Azonban ezeknek az irányelveknek a gyakorlatban való követése bizonyul majd az i gazi próbának. Éppen ezért, az Ellenőrző-lista **megvalósítási útmutatóul** szolgál, amely tartalmaz egyrészt lehetséges irányvonalakat a reformokat illetően, másrészt praktikus megoldásokat kínál az érintettek számára, hogy mit tegyenek a közbeszerzési eljárás egyes szakaszaiban. De fordulhatnak az országok azokhoz az elmert jó gyakorlatokhoz is, amelyek a világ különböző részéről, a kormányoktól származnak (a jó gyakorlatok példái lásd a 2. Szövegdobozban).

Az Irányelvek olyan **hivatkozási pontként** szolgálnak, amelyek segítik a törvényhozókat a már meglévő irányvonalak

felülvizsgálatában, ér tékelésében és t ovábbfejlesztésében. A z országok ös szehasonlíthatják köz beszerzési re ndszerüket a z Irányelvekkel. Valamennyi OECD o rszág vállalta, hogy a z **Ajánlások gyakorlati megvalósítása terén tett előrelépéseiről** 2011-ben beszámol. Emellett az Irányelveket már alkalmazzák közös tanulmányoknál és a teherbírás fokozására irányuló tervek kialakításánál a világ számos részén, például a Közel-Keleten, Észak Afrikában, D él-kelet Eu rópában és Á zsia és a C sendes-óceáni térségben. V égül, az I rányelveket al kalmazni fog ják az O ECD tagságra váró o rszágoknál, h ogy m egállapítsák, m ennyire f elelnek meg az OECD elvárásainak.

2. Szövegdohoz

Tisztesség a gyakorlatban

A közigazgatásban dolgozók szakmai támogatásának fontossága egyre elfogadottabb a közbeszerzés tisztaságának elősegítése területén, például az Egyesült Királyságban és Olaszországban.

A Kormányzati Kereskedelmi Hivatal (OGC) a Pénzügyminisztérium független hivatala az Egyesült Királyságban, amely ajánlásokat, útmutatókat és legjobb gyakorlatokat dolgozott ki, amelyek az irányítás gyakorlatának széles skáláját fedik le:

- *A sikeres kivitelezés eszköztára – egy online útmutató, amely összesíti a beszerzési irányvonalat, az eszközöket és jó gyakorlatokat, valamint a projekt és kockázat kezelést.*
- *A kiválóság központok támogatása – minisztériumokon belül bizonyos programok és projektek támogatása áttekintés és tanácsadás révén, valamint a készségek és teljesítmények fokozására irányuló munka révén.*
- *Az Átjáró Felülvizsgálat - egy beszerzési projekt felülvizsgálata, amelyet a beszerzési projekt kulcsfontosságú döntési pontjain folytatnak le, és amelyet a beszerzési csoporttól független, tapasztalt személyek csoportja végez.*

A Consip az a vállalat, melyet az olasz Gazdasági és Pénzügyminisztérium megbízott az e-beszerezésekkel és amely kidolgozott egy Etikai Kódexet. Ez a Kódex mércét állít nemcsak a Consip alkalmazottaival szemben, hanem bárkivel, aki a vállalattal együttműködik, így alkalmazottakkal, tanácsadókkal, beszállítókkal, a Gazdasági és Pénzügyminisztériummal és más érdekeltekkel szemben. A Kódex a következő területekre vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket: általános etikai és viselkedési szabályok a beszállítókkal és érdekeltekkel kapcsolatban; összeférhetetlenség; csúszópénzek; kapcsolat a közigazgatással, a civil társadalommal, politikával és a médiával; az információ bizalmassága.

További információ

Ezzel az összefoglalóval kapcsolatban további információért érdeklődjön Elodie Bethnél, telefonszám:+33 1 45 24 96 29,
e-mail: elodie.beth@oecd.org vagy látogassa meg a következő web oldalt: www.oecd.org/gov/ethics/procurement.

További Irodalom

OECD (következő 2008), **OECD Irányelvek a közbeszerzés tisztaságáért**, lásd www.oecd.org/gov/ethics.

OECD (2008) **A nemzeti beszerzési rendszerek értékelésénél a Módszertan alkalmazása során felmerülő példák és a levont tanulságok összefoglalása**, 1. kötet – tapasztalatcsere, Fejlesztési közlöny 2008, 9. évfolyam, 2. szám, lásd www.oecd.org/dac/effectiveness.

ADB/OECD (2008), **Korrupció ellenes kezdeményezés Ázsiára és a Csendes-óceáni térségre, Megvesztegetés elleni küzdelem a közbeszerzésben Ázsiában és a Csendes-óceáni térségben**, ISBN 978-92-64-04694-8, 248 oldal, lásd www.oecd.org/corruption/asiapacific/publications.

OECD (2007), **A közbeszerzés tisztasága: A jó gyakorlat ABC-je**, ISBN 978-92-64-02751-0, 21 Euro, 171 oldal, lásd www.oecd.org/gov/ethics/procurement.

OECD (2007), **Megvesztegetés a közbeszerzésben: Módszerek, szereplők és ellenintézkedések**, ISBN 978-92-64-01394-0, 30 Euro, 103 oldal

OECD /SIGMA (2007) **Közbeszerzési felülvizsgálati és jogorvoslati rendszerek az Európai Unióban**, lásd [www.oilis.oecd.org/olis/2007doc.nsf/linkto/gov-sigma\(2007\)5](http://www.oilis.oecd.org/olis/2007doc.nsf/linkto/gov-sigma(2007)5).

OECD/SIGMA (2007), **A központi közbeszerzési rendszerek felépítése és teljesítményképessége az Európai Unió tagállamaiban**, megtekinthető: [www.oilis.oecd.org/olis/2007doc.nsf/linkto/gov-sigma\(2007\)4](http://www.oilis.oecd.org/olis/2007doc.nsf/linkto/gov-sigma(2007)4).

OECD (2007), **Közbeszerzés: A versenyhivatalok szerepe a versenyhelyzet elősegítésében**, megtekinthető: www.oecd.org/dataoecd/25/48/39891049.pdf.

OECD/DAC (2006), **A segélynyújtás harmonizálása a segítségnyújtás hatékonyságának érdekében. 3. kötet: A beszerzés teljesítőképességének megerősítése a fejlődő országokban**, megtekinthető: www.oecd.org/dataoecd/12/14/34336126.pdf.

ABD/OECD (2006), **Korrupció ellenes kezdeményezés Ázsiára és a Csendes-óceáni térségre: A korrupció megfékezése a közbeszerzésben Ázsiában és a Csendes-óceáni térségben**, ISBN 978-971-561-615-7, 111 oldal, megtekinthető: www.oecd.org/corruption/asiapacific/publications.

OECD (2005), **Korrupció elleni küzdelem és a tisztaság megteremtése a közbeszerzésben**, ISBN 92-64-01399-7, 50 Euro, 198 oldal.

Az OECD kiadványok megvásárolhatók internetes könyvruházunkban:

www.oecd.org/bookshop

Az OECD kiadványok és statisztikai adatok elérhetőek internetes könyvtárunkon keresztül is:

www.oecd-ilibrary.org

Elérhetőségeink:

**OECD
KÖZPONT**
2, rue Andre-Pascal
75775 PARIS Cedex 16
Tel: (33) 01 45 24 81
67
Fax: (33) 01 45 24 19
50
E-mail:
sales@oecd.org
Internet: www.oecd.org

**NÉMETORSZÁG
OECD Berlieni
Központ**
Shumannstrasse10
D-10117 BERLIN
Tel: (49-30) 288 8353
Fax: (49-30) 288 83545
E-mail:
berlin.centre@oecd.org
Internet:
www.oecd.org/berlin

**JAPÁN
OECD Tokiói
Központ**
Nippon Press Center BLDG
2-2-1 Uchisaiwaicho,
Chiyoda-ku
TOKIÓ 100-0011
Tel: (81-3) 5532 0021
Fax: (81-3) 5532 0035
E-mail:
center@oecdtokyo.org
Internet: www.oecdtokyo.org

**MEXIKÓ
OECD Mexikói Központ**
Av. Presidente Mazaryk 526
Colonia: Polanco
C:P: 11560 MEXICO, D:F:
Tel: (00.52.55) 9138 6233
Fax: (00.52.55) 5280 0480
E-mail: mexico.contact@oecd.org
Internet:
www.oecd.org/centrodemexico

**EGYESÜLT ÁLLAMOK
OECD Washingtoni Központ**
2001 I. Street N:W., Suite 650
WASHINGTON DC. 20036-4922
Tel: (1-202) 785 6323
Fax: (1-202) 785 0350
E-mail:
washington.contact@oecd.org
Internet:
www.oecdwash.org
Ingyenes szám:
(1-800) 456 6323

Az OECD Összefoglalóit a Külkapcsolati és Kommunikációs Igazgatóság Külkapcsolatok osztálya készíti a Főtitkár vezetésével.